

WESTERKERK

AMSTERDAM

Tref.

MAANDBLAD
NR 530
MAART 2025

Redactie: Cristina Pumplun, Rein Niesing, Elka Bak
Prinsengracht 281, 1016 GW Amsterdam - Tel: 020 - 624 77 66
info@westerkerk.nl - www.westerkerk.nl

AGENDA

*De diensten worden via de livestream uitgezonden
en zijn te zien op kerkdienstgemist.nl
en het YouTube kanaal van de Westerkerk*

- Zondag 2 maart 10.30 uur Ds. Hans Blom
Organist Evan Bogerd
- Zondag 9 maart 10.30 uur Ds. Herman Koetsveld
Organist David Strijbis
- Zondag 16 maart 10.30 uur Prof. Dr. Mirjam van Veen
Organisten Evan Bogerd, David Strijbis
m.m.v. WesterCantorij
o.l.v. Evan Bogerd
- Zondag 23 maart 10.30 uur Ds. Herman Koetsveld
Organisten Evan Bogerd, David Strijbis
m.m.v. WesterCantorij
o.l.v. Evan Bogerd
- Zondag 30 maart 10.30 uur Ds. Herman Koetsveld
Organist Evan Bogerd
m.m.v. Eton College Chamber Choir
- Zondag 6 april 10.30 uur Dr. J.P. Schouten
Organist Evan Bogerd
m.m.v. Ellesmere College Chapel Choir

VAN DE PREDIKANT

Op woensdag 5 maart a.s. begint de veertigdagentijd. Die bijzondere periode richting de Stille Week en Pasen waarin we uitgenodigd worden om na te denken over wat het voor ons als gemeente en niet minder ook persoonlijk betekent om Jezus na te volgen, ook als zijn weg een lijdensweg blijkt te gaan worden.

In mijn jonge jaren was dat wel anders. Het voorjaar was al een tijdje aangebroken en pats-boem, in enen dook daar de Goede Vrijdag op. Ik meen dat we er nog vrij voor kregen ook. In de betreffende kerkdienst heerste een dieptreurige stemming die ik maar moeilijk kon snappen: over twee dagen was het 'probleem' van Jezus' dood immers opgelost. Ja, natuurlijk ving ik wel eens wat op over een vastentijd, maar dat was bij 'de roomsen' en dus zwaar verdacht, dik onderstreept door hun buitenissige intro met de carnaval.

Maar gaandeweg drong de liturgische vernieuwingsbeweging van de tweede helft van de vorige eeuw ook in de protestantse kerken door en stukje bij beetje kreeg ook de veertigdagentijd steeds meer betekenis. Zelfs het vasten werd (her)ontdekt, niet als een door de kerk voorgeschreven regel, maar als een individueel vormgegeven manier om deze zeven weken voor Pasen van een eigen, bezinnend karakter te voorzien: van het afzien van extra's bij de koffie en thee tot en met de mobiel niet meer raadplegen en alle mogelijk denkbare varianten van versobering. Deze omarming van de wereldwijde praktijk van de vastentijd bracht de kerken ook weer dichterbij elkaar in de oecumenische beweging.

De traditie van de vormgeving van de liturgie in de Wester is protestants-sober te noemen. Maar ook in de diensten van onze gemeente krijgt de veertigdagentijd zijn eigen accenten: in de lezingen en dus de preekthema's, een eigen project met de kinderkerk, de liederen (overigens met het afzien van het loflied, dat klinkt pas weer uitbundig op Paasmorgen!), de keuze voor de orgelstukken en de paarse kleur van de stola's en bloemen. En ook is er elke vrijdagmiddag weer een Braambosgebed, dit keer met telkens een Bijbels persoon als een van de 'mensen bij het kruis' als uitgangspunt.

We leven in nu al historisch te noemen tijden. Meer dan ooit is er reden om ons extra te bezinnen op en stil te staan bij wie wij als gemeente van Christus in deze wereld zijn, wat onze boodschap is aan een samenleving in opperste verwarring en hoe ook onze gemeente open kan staan voor een ieder die troost, steun en licht zoekt. En ja, het is vol betekenis om dat ook persoonlijk vorm te geven, om onze 'binnenkamer' daarbij op te zoeken, zoals Jezus ons daartoe uitnodigt.

Een bijzondere Iftar bij de burens

Over een bijzondere invulling van de vastentijd gesproken: de eigenaresse van onze naaste burens, het Pancake-restaurant, heeft een tijdje geleden een bijzonder plan opgevat. Ze gaat een Iftar-maaltijd (breken van het islamitische vasten) organiseren in haar restaurant en daar de mensen van de Anne Frankstichting, bezoekers van de Fatih-moskee aan de Rozengracht en ons, leden van de

Westerkerk, voor uitnodigen. Een uitnodiging die we uiteraard onmiddellijk blij verrast aangenomen hebben. Van elke organisatie kunnen er zo'n 40 mensen aanschuiven.

Wil je deze unieke bijeenkomst meemaken? Stuur dan een mailtje naar info@westerkerk.nl met vermelding 'Iftar'. En er zijn ook helpers voor de bediening nodig. Ook dan graag een mailtje, maar dan met vermelding van 'Iftar bediening'. Graag voor zaterdag 15 maart.

Heel mooi, dit initiatief: we kijken uit naar een heel bijzondere vrijdagavond, sabbat dus ook, vol ontmoetingen.

The poster features a photograph of the Pancakes Amsterdam restaurant building, a large brick structure with a blue roof and many windows. A large, ornate crescent moon graphic is overlaid on the top left, with a yellow circle in the center containing the text '21 maart'. The background of the right side of the poster is dark blue.

UITNODIGING

Iftar

Aan de gracht

Van dadels tot pannenkoeken

In een tijd waarin polarisatie toeneemt, willen wij als Anne Frank Stichting, Westerkerk, de Fatih Moskee en Pancakes Amsterdam samen verbinden. Daarom organiseren we een bijzondere Iftar op vrijdag 21 maart, de Internationale dag tegen racisme en discriminatie.

Eten brengt mensen samen! En hoe kunnen we het vasten beter verbreken dan met dadels, water en daarna een oer-Hollandse pannenkoek?
Een avond vol ontmoeting, dialoog en begrip.

Locatie: PANCAKES Amsterdam, Prinsengracht 277
(het restaurant is 350 meter van de Fatih moskee, op loopafstand naar het avondgebed)

Programma:

- 18:37 Inwijding van de sabbat
- 19:01 Verbreken van het vasten en start Iftarmaaltijd
- 19:30 Einde programma
- 20:37 Het laatste gebed in de Fatih Moskee op de Rozengracht

De avond is gratis en bedoeld om elkaar beter te begrijpen en samen trots te zijn op onze diverse stad. **We hopen je te verwelkomen!**

PANCAKES Amsterdam **Fatih Moskee** **anne frank stichting** **WESTERKERK**

Kringenwerk

- De cursus 'Persoonlijke Geloofsverdieping' is met een kleine groep mensen van start gegaan. Een zevental avonden richting Pasen staan in de agenda's.
- De nieuwe kring 'Levensverhalen' is met een volle tafel deelnemers van start gegaan. We gaan naar ieders levensverhaal luisteren. Deze kring loopt tot aan de zomertijd.
- De laatste bijeenkomst van dit seizoen van Bijbel & Gesprek is op dinsdag 11 maart. We lezen en bespreken doorgaans een van de teksten die de volgende zondag in de kerkdienst aan de orde is.
- De gesprekskring 'Achter de Kansel' komt maandagavond 3 maart weer bijeen. Graag even aangeven als je mee wilt doen: gesprekachterdekansel@westerkerk.nl

Herman Koetsveld
predikant

IN GEDACHTENIS: HANS VAN DER WURFF

Op 63-jarige leeftijd is Hans van der Wurff overleden. De laatste paar jaar was hij vaak op maandagmorgen in onze Wester te vinden om samen met Hans Jütte de financiën op orde te houden. Het was voor hem een manier om nog van betekenis te kunnen zijn nadat hij vier jaar geleden getroffen werd door een herseninfarct. Hij leed aan die plotselinge en onmogelijke breuklijn van sterk en vitaal, naar intens vermoeid en zoveel dat hem uit handen werd geslagen.

Nog maar kort geleden, in december 2023, werd Hans lid van onze Westerkerkgemeente. In die periode dat hij de kwetsbaarheid van zijn ziekte steeds meer ging ervaren, zocht en vond hij hier iets wat hem goed deed. Hij schoof geregeld aan bij het dagelijkse morgengebed rond het Brandend Braambos, dat kunstwerk dat het verhaal verbeeldt dat God zijn naam aan Mozes bekendmaakte: 'Ik ben erbij'. 'Ik vind hier rust bij', zei Hans, 'het doet me goed'.

Heeft deze ervaring van rust en deze groei in het vertrouwen in de Naam 'Ik ben erbij' het hem wellicht mogelijk gemaakt om toe te kunnen groeien naar het niet meer te stuiten verlangen om zijn leven in handen te geven van het mysterie dat we duiden met dat onbeholpen woordje 'God'?

Omringd door zijn vrouw Jantien en kinderen Hannah, Max en Abel heeft Hans zijn leven los kunnen laten. Mogen zij troost vinden in het vertrouwen dat heel dit loslaten uiteindelijk als een beweging van geloof, hoop en ja, wel het meest van liefde in het Licht van de Eeuwige gemaakt wordt.

Herman Koetsveld

VAN DE KERKENRAAD

Verslag gemeentebijeenkomst 2 februari 2025

De gemeente was bijeengeroepen om geïnformeerd en gehoord te worden over de plannen van de kerkenraad om aan een onafhankelijke, zelfstandige en toekomstbestendige kerk te werken.

Zoals de voorzitter in haar inleiding benadrukte is de achtergrond van deze beleidsvoornemens het waarborgen van de toekomst van onze kerk als gemeente van Christus die Gods liefde in deze stad vormgeeft. Dit is een belofte aan onze dopelingen en onze kinderen. Het is ook een verantwoordelijkheid die de kerkenraad intens voelt en die zwaar en moeilijk is, vooral gegeven de werkelijkheid, die alle kerken voelen, van een krimpende gemeente, oplopende kosten en teruglopende(structurele) inkomsten.

Helaas komt onder deze omstandigheden de nadruk in deze bijeenkomst bovenmatig te liggen op financiën, terwijl ook het voluit kerk kunnen zijn in de stad, op zondag en door de week aandacht verdient. Over de financiële situatie wil de kerkenraad transparant zijn. In het geval van de Westerkerk is er in de

afgelopen jaren heel veel werk verzet en is er veel geïnvesteerd. Helaas levert dit (met o.a. de sluiting vanwege Covid-19) al geruime tijd negatieve resultaten op en heeft dit per 2023 geresulteerd in een negatief eigen vermogen.

We leven als wijkgemeente op te grote voet. Niet omdat we het geld over de balk gooien, maar omdat we blijven uitgeven zoals we gewend waren te doen en de kosten zijn gestegen. De kerkenraad ziet zich daarom gedwongen in te zetten op vooral krimp en bezuiniging, onder andere van het personeelsbestand, de belangrijkste kostenpost in de kerkorganisatie. Die krimp, zo benadrukte de voorzitter, kan worden gerealiseerd zonder gedwongen ontslagen door aan te sluiten bij pensioneringen (van de koster en de bureaucoördinator) en aflopende contracten. Om het vertrek van ervaren en zeer gewaardeerde personeelsleden op te kunnen vangen staan verschillende plannen in de steigers. Maar het verlies van betaalde arbeidsuren zal ook onvermijdelijk leiden tot vermindering van wat de kerkorganisatie kan doen en wat de kerk heeft te bieden.

Begrijpelijk kwamen er veel vragen over de noodzaak van de personele krimp, met name het wegvallen van het als zeer waardevol ervaren werk van de vicaris. In overleg met de vicaris is gezamenlijk gekozen voor de beëindiging van het dienstverband per 31 december 2025. De vicaris is gedurende lange tijd aan de Westerkerk verbonden in verschillende functies. Daarom doet het aankomend vertrek pijn, omdat we aan beide kanten los zullen moeten laten wat er was, maar ook verbonden zijn en blijven en willen uitzien naar de ruimte voor de toekomst.

Ook werd de PKA zowel als kostenpost en als mogelijke inkomstenbron ten tonele gevoerd. Door velen werd het feit naar voren gebracht dat wij als gemeente zorg dragen voor een iconisch maar ook kostbaar gebouw, dat in uitstekende staat van onderhoud wordt gehouden, uitsluitend en alleen door de inspanningen van onze krimpende gemeente met behulp van de steunstichtingen en zonder steun van de PKA. De penningmeester legde uit dat niet de PKA maar de PKN in Utrecht een kostenpost is en dat de PKA zelf in zodanig zwaar financieel weer verkeert dat uit die hoek geen steun verwacht kan worden. De PKA is zelf bezig met stevige bezuinigingen waarbij gedwongen ontslagen vallen.

Gezien ons ledental kunnen wij nog aanspraak maken op een volle predikantsplek, maar is voor de vicarisfunctie geen financiële ruimte meer. De drie jaar geleden goedgekeurde personele uitbreiding, in het kader van de kerkvernieuwing PKA, komt per 31 december dit jaar te vervallen. Die uitbreiding werd volledig gefinancierd uit ons eigen vermogen. De stand van het eigen vermogen is nu negatief en dit ligt mede ten grondslag aan onze financiële problemen. Het was de bedoeling dat deze investering voor kerkvernieuwing zou leiden tot het verhogen van de inkomsten vanuit de daaruit gefinancierde initiatieven. Die voornemens zijn helaas niet bewaarheid geworden en doorgaan op dezelfde voet met financiering acht deze kerkenraad daarom niet meer mogelijk.

Door de scriba werden de plannen kort toegelicht die in de steigers staan en die bedoeld zijn om de organisatie te versterken. In de eerste plaats wordt het aanstaande vertrek van stafleden zo goed mogelijk voorbereid met warme overdracht aan de opvolgers. We kijken in overleg met de staf met een kritisch oog hoe de noodzakelijke taken zo goed mogelijk kunnen worden uitgevoerd en waarvoor we vrijwilligersinzet willen vragen. Er zijn veel mensen onder u die willen bijspringen voor concrete werkzaamheden. Daar zijn we heel blij mee en we proberen goed na te denken hoe wij nieuwe vrijwilligers kunnen werven en alle vrijwilligers kunnen helpen en ondersteunen.

In de tweede plaats werkt op verzoek van de kerkenraad de cantor-organist aan de versterking van het muzikale profiel van de Westerkerk als podium voor kerkmuziek. Muziek verbindt en trekt veel mensen naar de Westerkerk die geen kerklid zijn. Dat hoeft ook niet, maar het gegeven dat velen die weg naar de Westerkerk weten te vinden is een belangrijk uitgangspunt voor de toekomstbestendige profilering.

Tot slot hebben we met de PKA een subsidie aangevraagd bij de Rijksdienst voor cultureel erfgoed. Met zo'n subsidie kan een concreet plan voor de gebruiksfuncties van het kerkgebouw en de dagelijkse openstelling worden uitgewerkt.

In het gesprek onder leiding van onze diaken werden ook de nodige ideeën uit de gemeente naar voren gebracht om de inkomsten te verhogen: uit langskomende bezoekers, via het heffen van entreegelden, vanuit de grote digitale gemeenschap. Al die ideeën werden in dankbaarheid aanvaard. We zullen hiermee in de komende tijd aan de slag gaan, bijvoorbeeld met de communicatiestrategie gericht op de talrijke bezoekers van de kerkdiensten online, de cantatediensten en de vele bezoekers en toeristen, die zich kunnen aansluiten bij de rondleidingen door de week in het kerkgebouw.

Er werd een duidelijke vraag gesteld naar een beter (actueel) inzicht in onze financiën om te kunnen weten of het over duizenden gaat of tonnen. Om daarin meer inzicht te geven, nemen we nogmaals het financiële verslag op over 2023 dat eerder in de Tref werd gepubliceerd. De jaarrekening over 2024 wordt in het voorjaar door de PKA opgesteld en gepubliceerd. Voor 2024/2025 zullen de cijfers voor onze wijkgemeente nog niet veel anders zijn. Pas nadien, vanaf 2026, zullen de bezuinigingen hopelijk hun weerslag vinden in verbeterde cijfers. Het doel is om de inkomsten en uitgaven in evenwicht te brengen. Alle wijkgemeenten in Amsterdam moeten hun begroting op orde brengen zodat deze sluitend (dat wil zeggen zonder verliezen) gemaakt kan worden.

Ernst Stoker, scriba
Margaretha Plum, voorzitter

Kerncijfers Westerkerkgemeente 2023

		2023	2023
INKOMSTEN		(x1000)	(x1000)
Inkomsten			229
	Bijdragen	139	
	Collectes	90	
Verhuur			253
Overig			51
	Netto winkel	10	
	Netto wc	11	
	Netto kaarsen	11	
	Koffie	6	
	Netto orgelconcerten	13	
Subsidies			40
TOTAAL INKOMSTEN			573
UITGAVEN			
Gemeenteleven			-24
Exploitatie gebouw			-295
	Onderhoud	-81	
	Belastingen/ verzekeringen	-33	
	Exploitatiekosten	-10	
	Huisvesting	-171	
Salarissen			-440
Organisatie			-35
Overig			-54
	Afschrijvingen	-18	
	PKN-bijdrage	-13	
	Kantoorkosten	-21	
	Marketing	-2	
TOTAAL UITGAVEN			-848
VERLIES			-275

Verloop eigen vermogen

Jaar	Eigen Vermogen	Resultaat	Bijzonder resultaat	Mutatie
2013	1.368.526,56	-178.493,29	54.569,12	-123.924,17
2014	1.244.602,48	- 90.953,99	50.000,00	- 40.953,99
2015	1.203.648,49	+13.522,44	4.359,30	+17.180,74
2016	1.221.519,23	-40.702,95	1.000,01	-39.702,94
2017	1.181.816,29	-51.687,01	73.070,00	+21.382,99
2018	1.203.199,28	-264.142,96		-264.142,96
2019	939.056,32	-142.799,52		-142.799,52
2020	796.256,80	-266.057,01		-266.057,01
2021	530.199,79	-50.763,52	-358.000,00*	-408.763,52
2022	121.436,27	-182.112,84		-182.112,84
2023	-60.676,57	-275.000,00		-275.000,00
2024	-335.676,57			

*Dit betreft de kerkvernieuwingsgelden ten laste van ons eigen vermogen

KERNPUNTEN

In het staatje boven staan de kerncijfers voor het jaar 2023. De cijfers zijn zoveel mogelijk netto – de kosten zijn op de omzet in mindering gebracht zodat het werkelijk verdiende bedrag resteert. De salariskosten zijn niet in de omzet verrekenend. En het zal uit de cijfers duidelijk zijn dat die zeer zwaar op de kerk drukken.

Hieronder enkele nadere aantekeningen voor een beter begrip van de cijfers.

Inkomsten

- Bij de inkomsten uit bijdragen is ten opzichte van 2022 sprake van een verschuiving van (minder) structurele bijdragen (van kerkleden) naar (meer) collecteopbrengsten. De doorgeefcollecten van de diaconie zijn niet opgenomen.
- De netto-opbrengsten uit de verhuur en openstelling zijn iets gestegen, in de netto-opbrengsten zijn de salariskosten en exploitatiekosten niet meegenomen.

Kosten

- De kosten van de openstelling zijn begroot op 160.000 euro waar nu 51.000 euro aan inkomsten tegenover staat, per saldo kost de openstelling de gemeente dus 109.000 euro.
- De exploitatie van het gebouw - waarin 121.000 euro stookkosten (dit zit in de post huisvesting) – drukt zwaar op de cijfers van de gemeente.
- Een andere belangrijke post zijn de salarissen en de gestegen premieafdrachten, waarvan het uitbreidingsgedeelte wordt betaald uit de kerkvernieuwingsgelden; ten laste van ons eigen vermogen.

Verloop eigen vermogen

- Het verloop van ons eigen vermogen over de laatste tien jaar laat zien wat het effect is van een structureel negatief resultaat. Hierbij dient aangetekend te worden dat de restauraties en verbouwingen niet uit ons eigen vermogen gefinancierd zijn maar uit subsidies en fondswerving, een prestatie van monumentaal formaat een monument als de Westerkerk waardig.
- Wel heeft de covid periode een negatieve impact gehad op onze resultaten. Het gebouw kon niet verhuurd worden en ook direct daarna bleven de grote verhuuraanvragen nog uit.
- Het reguliere onderhoud van het gebouw drukt wel zwaar op onze cijfers en sinds covid door de gestegen energieprijzen ook de stookkosten.
- Al met al moge duidelijk zijn dat er een dringende noodzaak is ons uitgavenpatroon en dus onze ambities aan te passen aan onze inkomsten. Het idee dat de PKA verplicht is bij te dragen aan onze exploitatiekosten is onder de gegeven omstandigheden een onbereikbaar ideaal, aangezien de PKA zelf in financieel zwaar weer zit en druk bezig is de organisatie te verkleinen. Hetzelfde geldt trouwens voor vrijwel alle kerkplekken.

Ernst Stoker
scriba

Vrijwilligers

Al enkele malen heeft de kerkenraad aandacht gevraagd voor de gevolgen van de krimp van het personeel waartoe de kerk zich genoodzaakt ziet. Sommige taken zullen komen te vervallen en voor andere taken zoeken wij enthousiaste vrijwilligers.

De bedoeling is voor de hieronder beschreven taken, waarvoor bemensing gezocht wordt, een werkgroepje per taak op te zetten om actief mee te denken en mee te werken aan de vormgeving en de bemensing. De kerkenraad is ervan overtuigd dat er in onze kerkelijke gemeente ruimschoots talent aanwezig is en ook voldoende enthousiasme om hieraan invulling te geven.

- **Opstellen van de liturgie:** Er ligt een voorstel van Herman voor het vereenvoudigen van de opzet van de liturgie. Het lijkt zinvol een werkgroep van vrijwilligers te werven die zich met de redactie en de praktische uitvoering gaat bezighouden.
- **Klaarzetten van de streaming:** Voor de livestreams van de kerkdiensten moet de presentatie van teksten en onderschriften op sheets worden gezet.
- **Ledenadministratie:** Het bijhouden van de ledenadministratie wordt van de PKA naar de kerkplekken verplaatst. Er is assistentie nodig voor het bijhouden en onderhouden van de ledenadministratie.
- **Bedankbrieven schrijven bij grote giften:** Er wordt op dit moment geen bedankje gestuurd aan mensen die substantieel bijdragen aan de kerkelijke gemeente. Het is zinvol hiervoor een systeem op te zetten. Daarvoor worden vrijwilligers gevraagd.

- **Administratief werk** en assistentie van de administrateur (Hans Jütte). Dit betreft de o.a. wekelijkse controle van de collecteopbrengst.
- **Redactie en samenstelling van de Tref.:** De huidige redactie stopt deze zomer. Er moet dus een nieuwe redactie voor de Tref geformeerd worden. Taken zijn het verzamelen van kopij, het schrijven van artikelen, (eind)redactie en verzending/verspreiding.
- **Website/Socials:** Bijhouden en redigeren van de pagina's op de website, plaatsen van content en het deelnemen in een werkgroep die zich met een nieuw communicatiebeleid gaat bezighouden waaronder een nieuwe opzet van de website.

Verdere informatie wordt graag verstrekt via scriba@westerkerk.nl.

Ernst Stoker
scriba

VAN DE KERKRENTMEESTERS

Wat was het begin februari koud in de kerk! Niet normaal. Nu heb ik me laten uitleggen dat de verwarming niet optimaal kan functioneren door de verzakking van de vloeren. Tegelijkertijd is beloofd dat het niet meer zo ontzettend koud zou zijn wanneer het gebouwbeheerssysteem werkt. Verheugd zijn we dan ook dat voor de dienst van 16 februari het nieuwe systeem is geïnstalleerd. De koster kunnen nu het aanzetten van de verwarming programmeren.

Precies op tijd voor een warm afscheid van onze koster John. En een warm afscheid is het minste wat we kunnen doen. John heeft zich de afgelopen jaren met veel toewijding ingezet voor de Wester. Eerst als voorzitter, later als koster. Na zijn pelgrimage naar Santiago blijft John betrokken bij de Vrienden van de Wester.

De actie kerkbalans en de gemeentebijeenkomst van 2 februari vielen dit jaar samen. Tijdens de gemeente bijeenkomst hebben we met u besproken welke maatregelen nodig zijn om een vitale, duurzame, financieel onafhankelijke Westerkerk te worden. De opkomst voor de bijeenkomst was goed, de betrokkenheid hoog en de behoefte aan informatie voelbaar. Het is fijn dat verschillende gemeenteleden contact hebben gezocht met Ben Hak om een periodieke schenking op orde te brengen of verder te praten over een nalatenschap. De scriba schrijft in deze Tref hier uitgebreid over en deelt de aanvullende cijfers over 2023. Om de cijfers over 2024 aan u te kunnen presenteren zijn we nu zover dat we de leden van de kascommissie vragen om de boeken te controleren voordat de accountant ernaar kijkt.

De behoefte aan inzicht en overzicht werken we stap voor stap met de staf uit. Soms gaat het om grote zaken. Zo kunnen we niet wachten op het plan dat inzicht geeft in de benodigde funderingsoperatie. Soms gaat het om kleine zaken: wat kost het verzenden van de papieren Tref eigenlijk? En alles er tussen in.

Wat moeten we over hebben voor de uitvoering van het communicatieplan? Stel, we gaan het liedboek weer gebruiken, wat bespaart dat ons? Hebben we al onze abonnementen nog wel nodig? De antwoorden op deze vragen helpen ons allemaal bij het maken van keuzes.

Eind februari komen de verhuur coördinator, de kosters en de kerkrentmeesters bij elkaar om de verwachtingen en behoeften met elkaar door te spreken. Wat willen we dit jaar bereiken en wat hebben we daarvoor nodig? Met elkaar werken aan onze Wester, het belooft een goede avond te worden.

Mocht u vragen hebben, dan zien we u graag op een zondag of een mail naar kerkrentmeester@westerkerk.nl of een berichtje naar 06-14644661.

Annet Schelling
ouderling kerkrentmeester

BRAAMBOSGEBEDEN IN DE 40DAGENTIJD

Herman Koetsveld schrijft er hierboven al over in "Van de Predikant": in de komende zes weken, ongeveer 40 dagen, bereiden we ons in de kerk voor op de Stille Week en Pasen.

In deze "Veertigdagentijd" houden we in de Wester al vele jaren op de late vrijdagmiddag de 'Braambosgebeden': korte vesperdiensten van ongeveer een half uur. We zitten rond het Brandend Braambos, luisteren naar lezingen uit de Bijbel, naar poëzie en naar orgelmuziek die bij deze bijzondere periode passen en we zingen een lied.

Door elke serie loopt een rode draad die de zes Braambosgebeden met elkaar verbindt. Dit jaar ontmoeten we als het ware steeds één van de mensen die hun eigen rol spelen in de laatste dagen van Jezus voorafgaand aan zijn sterven, waaronder de moeder van Jezus, een vrouw die hem zalft met kostbare olie en Pilatus.

We streamen deze korte diensten van een half uur, maar het is nog fijner om erbij te zijn en dan ook je licht te ontsteken in het Braambos! Toeristen die langs de Wester lopen op de late vrijdagmiddag zijn van harte welkom. Opdat ook zij zich thuis voelen zijn Engelse vertalingen van de teksten opgenomen in de liturgie.

Van harte welkom voor bezinning en voorbereiding op Pasen in onze Wester!

Data: 7, 14, 21 en 28 maart / 4 en 11 april
Tijd: 17.00 - 17.30 uur (inloop van 16.45-17.00 uur)

Cristina Pumplun
missionair vicaris

BIJDRAGE KERKASIEL OPEN HOF KAMPEN

Op 21 november 2024 opende de wijkgemeente De Open Hof in Kampen vanuit warmhartigheid de deur voor de familie Babayants. Zij dreigden ons land uitgezet te worden terwijl de kinderen helemaal in ons land zijn opgegroeid. De mensen van de Open Hof besloten hen kerkasiel te verlenen. Sindsdien wordt er permanent - dag en nacht -

een kerkdienst gaande gehouden. Dat betekent dat de overheid hen niet kan uitzetten. (Het is juridisch niet toegestaan een godsdienstoefening te verstoren.) Met deze ingrijpende actie vraagt deze moedige gemeente aandacht voor het inhumane beleid van de huidige overheid om gezinnen die volledig geworteld zijn in ons land uit te zetten. De landelijke kerk heeft zich ook direct solidair verklaard met dit initiatief.

Om die nu al maandenlange kerkdienst gaande te houden zijn natuurlijk voorgangers, musici en bezoekers nodig. Samen met mijn goede vriend Enis Odaci heb ik ingetekend voor een 'blokje' van 2 uur op **maandag 10 maart van 22.00-24.00 uur.**

De Open Hof-gemeente vraagt aan ons voorgangers of wij ook mensen uit onze gemeente willen uitnodigen om daarbij aanwezig te zijn. Bij deze! Laat even aan me weten of je deze bijzondere ondersteunende kerkelijke actie met je aanwezigheid wilt ondersteunen met een mailtje naar: hkoetsveld@westerkerk.nl

Herman Koetsveld

VAN DE DIACONIE

Informatieve bijeenkomst woensdag 19 maart 2025

Op woensdagavond 19 maart 2025 zal in samenwerking met de Diaconie van de Westerkerk een informatieve bijeenkomst worden georganiseerd waarbij Elske en Gerhard Scholte hun belevenissen zullen vertellen over hun verblijf op de Westbank. Nu er een bestand is in Gaza blijft er een geweldssituatie bestaan op

de Westbank (de Westelijke Jordaanoever).

Gedurende enkele weken begin 2025 zijn Elske en Gerhard als vrijwilligers actief geweest in de buurt van Bethlehem om Palestijnse christenen te ondersteunen. Zij doen op deze avond verslag van de situatie die ze daar aantreffen.

Er is ook een uitnodiging verstuurd naar de Keizersgrachtgemeente om bij deze avond aanwezig te zijn.

In verband met de organisatie van de avond wordt u verzocht om uiterlijk 10 maart te laten weten of u aanwezig zal zijn en met hoeveel personen. We zien uit naar uw komst.

Datum: woensdag 19 maart

Aanvang: 19.30 uur, deur open vanaf 19.00 uur; **duur:** ongeveer 1,5 uur

Locatie: Prinsenhuis, Prinsengracht 277b, bel Grote zaal

Aanmelden: diaconie@westerkerk.nl

Klaas Winters
voorzitter Diaconie

Collecteopbrengsten Diaconie

In het 4^e kwartaal zijn de volgende diaconale collectes geweest en die hebben bijgaande opbrengsten opgeleverd. De bedragen zullen binnenkort worden overgemaakt naar de desbetreffende instanties.

Collecteopbrengsten Q4 2024

Doel	Opbrengst
Daklozen maaltijd Regenbooggroep	€ 2.166,60
Voedselbank Centrum/Oud-West	€ 1.942,17
Rode Kruis	€ 912,33
Artsen zonder Grenzen	€ 408,73
Zeemanswelvaren	€ 298,53
Jeroen Pithuis	€ 392,43
Amnesty International	€ 1.420,54
Small Step 4 Success	€ 553,37
De Sluis	€ 395,25
Sociale Kruidenier	€ 1.346,65
Burennetwerk	€ 533,90
Samen Is Niet Alleen	€ 5.312,17
Totaal	€15.682,67

Ernst Stoker, penningmeester Diaconie
Klaas Winters, voorzitter Diaconie

Trefmaaltijd

Ook in maart is er weer een Trefmaaltijd! Ditmaal op **woensdag 26 maart**. Zet u deze datum in uw agenda? Naast samen eten, en onder het genot van de maaltijd samen praten, besteden we ook aandacht aan samen zingen, samen bidden en samen delen, van wat we hebben en van wat we meemaken. Dat maakt de Trefmaaltijd zo mooi. Vanzelfsprekend bent u ook van harte welkom als u niet eerder bij de Trefmaaltijd bent geweest!

Aanvang: 18.00 uur. Het is vanaf maandag 17 maart mogelijk om u voor de maaltijd in te schrijven via info@westerkerk.nl of door te bellen naar het nummer van de Westerkerk (020-6247766). Kosten €7,00 per persoon.

Ook de datum van de Trefmaaltijd in april is al bekend. Die Paastrefmaaltijd vindt plaats op *woensdag 16 april*. Meer hierover in de Tref van volgende maand.

Jaap Kappert
diaken

KINDERKERK

Veertigdagenproject 'Een nieuwe dag'

De leiding van de kinderkerk nam eerder al het initiatief om vlak voor de Kerst een heus kinderkerstfeest in onze Wester te organiseren. De opkomst overtrof ieders verwachtingen en de reacties van de kinderen en hun ouders, veelal gezinnen wonend in de buurt van onze kerk, waren uitgesproken positief.

Een stimulans om ook voor de komende Veertigdagentijd met de zondag van Palmpasen als aansprekend hoogtepunt de kinderen extra te betrekken bij deze bijzondere tijd met Jezus op weg naar Pasen. Gekozen is voor het project 'Een nieuwe dag' waarop wordt ingezoomd op de verhalen (aangereikt door het oecumenisch leesrooster) waarin telkens gezocht wordt naar de kracht en de mogelijkheid van het nieuwe begin. Hoe aansprekend dit thema in onze tijd met al zijn grote zorgen!

We zingen telkens bij het moment met de kinderen een refrein en couplet van het projectlied op de melodie van 'Ontwaak, o mens, de dag breekt aan' (Liedboek 215).

En ja, de palmpasenstokken worden al weer opgesnord voor zondag 13 april! De leiding van de kinderkerk en wij allemaal hopen natuurlijk dat zo veel mogelijk kinderen dit mooie aansprekende project deze komende Veertigdagentijd gaan meemaken.

Mede namens de leiding van de kinderkerk,

Herman Koetsveld

WESTER VOOR STUDENTEN

#Ontmoeten, #Verdiepen, #Bezinnen

Nieuwe gezichten, vertrouwde gezichten: we verwelkomen elke maand weer jonge mensen bij de studentenmaaltijd+. Hiernaast is een gedicht die voorbij kwam bij de studentenmaaltijd in januari. Doorgaan of opnieuw beginnen? En op welke wijze is het leven een geheimenis. Of wat denk je van het thema opoffering? Wat zou jij doen?

Met de 40-dagentijd voor deur, zijn dit thema's waar we met elkaar over nadenken.

Een tekst of gedicht kan soms helpen in gesprek en nadenken over een thema.

De volgende studentenmaaltijd is op woensdag 5 maart.

Wat staat er op de planning?

- Studentenmaaltijd+, 19:00-21:00 uur
 - o Woensdag 5 maart
 - o Woensdag 2 april
 - o Woensdag 7 mei
 - o Woensdag 4 juni
- Night of Connection, iedereen is welkom!!
 - o Deze activiteit is voor jong en oud, kom gezellig langs tussen 19.30-21.00 uur in een kerk vol licht!
Woensdag 26 maart
- Interreligieuze dialoog en Iftar-maaltijd
 - o Dinsdag 18 maart

Daarnaast is de Werkgroep Studentenwerk van start gegaan. We denken met een groepje mensen vanuit de Westerkerk na over hoe we het studentenwerk kunnen borgen in de gemeente. Zo hopen we het werk blijvend te continueren. Hier hopen we binnenkort meer over te delen.

Tamar Karman
studentwerker

NEDERLAND ZINGT VANUIT DE WESTER

Op zaterdag 15 maart is de 2^e uitzending van Nederland Zingt waarvan de opname in september van het afgelopen jaar plaatsvond. Deze uitzending staat in het teken van de Veertigdagentijd met bijdragen van het Westerkerkkoor en de Westercantorij met als bijzonder indrukwekkend moment het Kyrië van Vierne, geschreven voor twee orgels door onze beide koren gezamenlijk uitgevoerd. Maar ook een lied als 'Alles wat over ons geschreven is, gaat Gij volbrengen deze veertig dagen' zal gaan klinken.

De uitzending is te bekijken en te beluisteren op **zaterdag 15 maart NPO2 om 17.45 uur** en later natuurlijk via Uitzending Gemist.

Herman Koetsveld

MUZIEK IN DE WESTER

Zaterdag 22 maart: 24 uur Centrum - Filmklassieker in de Westerkerk

Op zaterdag 22 maart organiseert Amsterdam&Partners weer het centrumbrede '24 uur Centrum'. Als Westerkerk doen we mee en openen we de deuren van 19.30-22.30 uur. De Westerkerk verandert voor één avond in een bioscoop. Elk uur is een korte filmklassieker van Buster Keaton te zien, een bekende 'stomme filmmaker' uit de jaren '20 van de vorige eeuw. Evan Bogerd improviseert livemuziek bij deze humoristische films op het Duyschot Orgel.

Details:

Zaterdag 22 maart, 19.30-22.30 uur

Voorstellingen om 20.00, 21.00 en 22.00 uur

Tijdsduur voorstellingen: 20-25 minuten

Toegang vrij, collecte na afloop

Een maand lang koren!

Met regelmaat komen vragen binnen van gerenommeerde, veelal Anglicaanse, koren om te kunnen zingen in de Westerkerk. Dat kunnen we faciliteren in concertvorm, een Evensong of in medewerking aan diensten.

De Nicolaasbasiliek, tegenwoordig zelfs kathedraal, heeft wekelijks Evensongs. Een rijke traditie die wij als Westerkerk niet voor de voeten willen lopen. Het is zodoende een experiment: een maand vol koormuziek in onze diensten!

Van 23 maart t/m 20 april worden de diensten wekelijks opgeluisterd door onze WesterCantorij en internationale gastkoren. Tussendoor zingt het Westerkerkkoor traditioneel de Johannes Passion op Goede Vrijdag.

Qua repertoire is het een rijke maand, de 40 dagentijd is een rijke inspiratie geweest voor vele componisten.

Kooragenda:

Zondag 23 maart:	WesterCantorij
Zondag 30 maart:	Eton College Chamber Choir
Zondag 6 april:	Ellesmere College Chapel Choir
Zondag 13 april:	Berner Münster Jugendchor
Zondag 18 april:	Westerkerkkoor, Johannes Passion
Zondag 20 april:	WesterCantorij

Uiteraard horen we na deze cyclus graag uw ervaringen als kerkganger!

Orgelmarathon zaterdag 5 april

Vijf jaar geleden brak corona uit, organisten zaten ineens zonder fysiek podium. Toen was daar ineens de mogelijkheid tot het streamen van concerten via YouTube! Een initiatief werd geboren: de Orgelmarathon. Initiatiefnemer was onze huidige verhuurmanager Samuël Strijbis. Op 18 maart 2020 streamden we met vijf organisten ons eerste concert vanuit de Lutherse Kerk te Den Haag. Wekelijks verhuisden we van locatie, nationaal en zelfs internationaal.

Tussendoor deden we als Westerkerk ook vrolijk mee aan het online geweld. We zaten opgescheept met een opgeleverd Duyschot orgel zonder dat we het instrument met fysiek publiek in gebruik konden nemen. Op 18 april 2020 namen we met een onlineconcert het Duyschot orgel weer in gebruik. Ik roep de kijkcijfers voor u even in herinnering: ruim 1600 gelijktijdig kijkende 'schermen' ten in totaal uiteindelijk tienduizenden views!

Het concept Orgelmarathon deed de Westerkerk twee keer eerder aan, beide in online vorm. Na het online tijdperk is het concept Orgelmarathon blijven bestaan, alleen dan met fysieke aanwezigheid van bezoekers. En daar kunt u, 5 jaar na het eerste online experiment, bij zijn!

Op zaterdag 5 april zijn er van 12.00 uur tot 17.00 vijf concerten te beluisteren door uitsluitend toporganisten.

Alle programma's duren zo'n 40 minuten en u kunt vrij in- en uitlopen.

De toegang is vrij, wel is de collecte van harte aanbevolen!

Details:

Zaterdag 5 april, 12.00-17.00 uur

Tijdsduur per programma: 40 minuten

Toegang vrij, collecte na afloop

Tijdspad:

12.00: Matthias Havinga - Oude Kerk gemeente Amsterdam

13.00: Geerten Liefing - Bonaventura Woerden

14.00: Toon Hagen - Grote of St. Michaëlskerk Zwolle 'Academiehuis'

15.00: Arjen Leistra - stadsorganist Schiedam

16.00: Evan Bogerd - Westerkerk Amsterdam

Lunchpauzeconcerten

U bent van harte welkom bij de lunchpauzeconcerten! De concerten duren ongeveer een half uur en zijn vrij toegankelijk. Wij zijn blij met uw bijdrage na afloop! Aanvang: 13.00 uur

Woensdag 5 maart: Luuk Schuurman

Woensdag 12 maart: Andries Bogerd

Woensdag 19 maart: David Schlaffke

Woensdag 26 maart: Evan Bogerd

Evan Bogerd

cantor-organist Westerkerk

MENSEN IN EN OM DE WESTER

In de Wester zijn zo'n 150 vrijwilligers actief op zondag én doordeweeks. Wie zijn het? In deze rubriek stellen we vijf vragen aan één van hen. Deze keer ging Cristina Pumplun in gesprek met Hilda Mook (85).

1. Hilda, hoe ben je bij de Wester betrokken geraakt?

Ik kom oorspronkelijk uit Groningen, uit een vrijzinnig hervormd gezin. Sinds 1965 woon ik in Amsterdam. Ik was lange tijd te druk met mijn werk en met reizen. Maar na mijn pensioen heb ik me bij de Wester aangesloten. Ik heb bij ds. Oosterwijk de cursus "Hoofdlijnen van het christelijk geloof gevolgd". Daar heb ik ook Lidy de Rijk, haar man Maarten en Jack Ligtfoot leren kennen. Door die cursus zijn dus vriendschappen ontstaan. Ik heb op Palmzondag 2010 belijdenis gedaan en mij de week daarop aangemeld als vrijwilliger voor de Westerwinkel.

2. Waar kom je vandaan als je naar de Wester gaat op zondagmorgen?

Ik woon bij de Slotterplas en kom dus met lijn 13. Normaal stopt de tram voor de deur, maar de komende twee jaar moet ik vanwege de werkzaamheden aan de Rozengracht bij de Marnixstraat uitstappen. Daar komt nu dus een kwartier lopen bij. Ik zie wel hoe ik dat ga doen als ik verschillende dingen op één dag heb in de Wester.

3. Ja, want wat doe je aan vrijwilligersklussen in de Wester?

Ten eerste werk ik vaak op zondag, en eens in de twee weken ook op een doordeweekse dag, in de Westerwinkel. Met veel plezier overigens. Misschien komt het omdat mijn moeder vroeger een banketbakkerszaak en later een schoenenwinkel had. Wie weet, zit het in de genen.

Ik vind het contact met toeristen heel leuk. Ik vertel hen graag iets over het gebouw en zeker ook over onze Westerkerkgemeente. Van daaruit ben ik ook gevraagd om rondleidingen te geven, bijvoorbeeld aan stadsdorpen rondom de Wester en aan 'Ons Amsterdam'. Er komen ook veel scholen in de Wester, o.a. in het kader van godsdienstonderwijs: het Carthesius Lyceum en het ROC Amsterdam. Die jonge mensen hebben allerlei verschillende achtergronden. Zij willen vaak specifiek van alles weten over wat het christendom inhoudt en wat een kerk doet. Ik eindig dan bij het Brandend Braambos omdat dat verhaal erachter gemeenschappelijk is voor Islam, Jodendom en Christendom. En verder zit ik nog in de 'commissie van ontvangst' en deel op zondag aan de ingang de liturgieën uit.

4. Waar houd jij je doordeweeks mee bezig?

Met van alles. Dat heb ik altijd wel gedaan. Ik ben vroeger veel in het buitenland geweest en heb vijf jaar als stewardess bij de KLM gewerkt. Daarna ben ik mondhygiënist geworden, vanaf 1983 in een eigen praktijk. Dat was in die tijd nog helemaal niet gebruikelijk. Ik ben ook docent mondhygiëne geweest. Daarnaast heb ik tot mijn 80^e geroeid. Ik houd van zingen. We hadden een tijdje zelfs een klein zanggroepje met mensen uit de Wester: zongen we thuis Psalmen. Ik speel ook sinds mijn 7^e piano. Dat blijf ik doen, al wordt dat lastiger als je ouder wordt. Ik kook graag en doe aan yoga, buiten aan de Sloterplas. Vroeger reisde ik veel, ook naar landen zoals Iran. Er is nu een dag met lezingen over Iran bij de Vrije Academie. Daar ga ik naartoe. In de Wester ga ik trouwens ook graag naar groepen zoals Bijbel&Gesprek en de Trefmaaltijd.

5. Wat zijn volgens jou de uitdagingen voor de Wester in de toekomst?

De saamhorigheid in onze kerk is fantastisch en ik vind het heel belangrijk dat dat gekoesterd wordt. Het groepswork vind ik belangrijk, want je hoort daar heel veel dingen die je anders niet zo gauw te weten komt. Ik vind het lastig dat de komende tijd een aantal stafleden weg gaan, want dat werk moet wel worden gedaan en dat is een uitdaging. Wat heel leuk is: je ziet dat mensen weer of voor het eerst naar de kerk komen. Dat studentenwerk waarover ik in de Tref lees, is geweldig. Maar dat moet allemaal wel goed begeleid worden, ook in de toekomst.

Dankjewel, Hilda!

Cristina Pumplun
missionair vicaris

WORD VRIJWILLIGER IN ONS GEZELLIGE WINKELTJE!

Heeft u een paar uurtjes over en wilt u graag iets betekenen voor de kerk én de gemeenschap? Word dan vrijwilliger in ons knusse winkeltje! Samen met een andere vrijwilliger bemant u de winkel en helpt u de bezoekers van de kerk. U komt in contact met allerlei leuke mensen, hebt gezellige gesprekken en helpt hen bij het uitzoeken van mooie artikelen.

U kunt zelf aangeven hoeveel tijd u wil besteden, dus het is heel flexibel. Of u nu één keer per week of een paar keer per maand wilt helpen: uw inzet is van harte welkom!

Heeft u interesse of misschien vragen hierover, neem dan contact op met Gerdie Demaret of mail haar via gerdiedemaret@gmail.com.

Thomas Kloppenburg
ouderling Kerkmuziek

AMNESTY INTERNATIONAL

Op **woensdag 5 maart** is er weer gelegenheid om brieven te schrijven aan een paar machthebbers die de mensenrechten weer hevig hebben geschonden. Wij schrijven in het Prinsenhuis van 19.30 uur tot 21.00 uur: bel grote zaal.

Op 2 maart hebben we weer een petitie in de kerk voor u neergelegd met de vraag of u deze wil tekenen. Die petitie gaat over een cineast in Afghanistan die een film gemaakt heeft over het verbod op het onderwijs aan meisjes in dat land. Hij zit in de gevangenis. Zonder dat er een rechtszaak geweest is vielen er anderhalf jaar geleden zes mannen zijn huis binnen en zit hij nu in de gevangenis vanwege propaganda tegen de Taliban. Hij heeft geen toegang tot een advocaat. Verder is hij gemarteld, is het heel erg koud, heeft hij meerdere kwalen en een ernstige hernia, krijgt hij geen medicijnen en de medicijnen die zijn familie stuurt komen niet bij hem aan.

Iedere keer als wij brieven schrijven, raken deze ernstige casussen ons zo! Het is onnodig! Kom alstublieft, we kunnen versterking gebruiken. Voorbeeldbrieven en achtergrondinformatie liggen klaar, evenals schrijfmaterialen. Het is fijn als u uw eigen internationale postzegels meeneemt: dan kunnen de brieven meteen gepost worden.

Nicolette Besemer

FIETSMAAJTJES

Fiets je mee met Fietsmaatjes Westerpark?

Lekker samen er op uit! 😊

Fietsmaatjes koppelt mensen die zelf niet meer goed kunnen fietsen aan vrijwilligers die dat wel kunnen

Fiets je mee?

Word vrijwilliger of gast via:
Web: <https://fietsmaatjesamsterdam.nl/westerpark/doe-mee/>
Email: westerpark@fietsmaatjesamsterdam.nl
Telefoon: 0620248676

Instagram
Facebook

Sinds kort ben ik vrijwilliger bij de stichting fietsmaatjes Westerpark. Vanuit buurtcentrum de Horizon zijn 2 duo fietsen beschikbaar om te fietsen met mensen die dat zelf niet (meer) kunnen of willen.

Ik was erg verbaasd dat er meer vrijwilligers zijn dan gasten die willen fietsen.

Daarom aan de lezers van de Tref de vraag of u mensen weet die graag willen fietsen met een maatje?

Mocht u nog vragen hebben, laat het gerust weten.

Hartelijke groeten,

Leendert Maat
klokkenluider

DE GRAVEN IN DE WESTERKERK

Jean Tronchin Dubreuil (1641-1721), graf onbekend

Om meer te weten te komen over Jean Tronchin Du Breuil (of Dubreuil) moet er vooral naar Franstalige bronnen gekeken worden. In Nederland is vooral, met wat oudere literatuur, kennis over de connectie met 'De Amsterdamse boekhandel'. Dubreuil was een Zwitserse historicus, politicus en diplomaat, geboren in Genève op 9 februari 1641. Hij stierf in Amsterdam op 17 oktober 1721 en werd vier dagen later in de Westerkerk begraven. Hij studeerde in Frankrijk en trad in 1660 in dienst van Jean-Baptiste Colbert, een belangrijke bewindspersoon ten tijde van Lodewijk XIV. Hij was protestant, maar weigerde zich tot het katholicisme te bekeren en vluchtte in 1682 uit Frankrijk naar de Republiek. Hier schreef hij brieven over actuele zaken in de 'Gazette d'Amsterdam', die tot aan zijn dood onder verschillende titels zou blijven verschijnen en door zijn nakomelingen tot het einde van de 18e eeuw zou worden voortgezet.

Hij trouwde met Anne Marie Bastonnet, zij overleed omstreeks 1684 in het West-Friese Balk. Met hun twee zonen, César (1683-1740) en Charles (1684-1727), vertrok hij naar Amsterdam. Al vrij snel na zijn aankomst in Amsterdam probeerden de magistraten zijn diensten veilig te stellen en voor hem het voorrecht van publicatie in de Staatscourant te verkrijgen. Ter gelegenheid van de Engelse Revolutie publiceerde hij Letters on the Matters of the Time, dat verscheen van februari 1688 tot december 1690. De Staatscourant, gedrukt in Amsterdam door "J.T. du Breuil", verscheen elke maandag en donderdag vanaf augustus 1691 (zie Amsterdamse courant van 30 augustus 1691), met privilege

van de Staten van Holland en West-Friesland. H.P. de Limiers schreef in het Journal des savants: "Hij startte de krant in 1691 en zijn naam zorgde er alleen maar voor dat de populariteit ervan toenam".

Jean Tronchin maakte dus deel uit van de Hugenoten. In de 17^e eeuw vonden zo'n 12.000 Franse hugenoten hun weg naar Amsterdam. Vooral veroorzaakt door de vervolging van protestanten door Lodewijk XIV in een poging om religieuze eenheid voor elkaar te krijgen. Een voornemen met louter dwang in de uitvoering. De hugenoten waren vooral aanhangers van Calvijn. Tronchin, geboren in Geneve, hoorde daar ongetwijfeld ook toe. In de Republiek werden de Fransen met open armen ontvangen. De hugenoten stonden bekend om hun sterke handelsnetwerken. Dat sprak de bestuurders van Amsterdam wel aan. Zij boden gratis burgerschap en belastingvrijstelling aan om de hugenoten aan te moedigen zich in de stad te vestigen. Er ontstonden buurten waar de Franse taal klonk en het alledaagse leven zich in winkels, scholen en op markten afspeelde. En daarom ook een kerkelijk leven. In Amsterdam dus in en rond de Waalse Kerk, die al een eeuw eerder ontstaan was door de komst van protestanten uit de toenmalige Zuidelijke Nederlanden. Ook bij de familie Tronchin vonden de meeste religieuze momenten plaats in de Waalse Kerk. Begraven werd hij echter in de Westerkerk. De reden hiervoor is dat men in die tijd begraven werd in de dichtstbijzijnde kerk.

Een van de belangrijkste bijdragen van de hugenoten aan Amsterdam lag in de boekdrukkunst. Amsterdam was al een van de belangrijkste steden voor uitgeverijen en boekhandels. De hugenoten droegen daar een flink aandeel

aan. Rond 1680 bezaten zij ongeveer 80 van de 230 drukkerijen in Amsterdam. Veel boekhandels waren niet alleen eigendom van hugenoten, ook medewerkers kwamen vaak uit Frankrijk. De hugenoten integreerden snel in de Amsterdamse samenleving. Na een paar generaties verdween het Frans grotendeels uit het dagelijks leven. Toch bleef hun invloed voelbaar. De Waalse Kerk in Amsterdam bleef bestaan, en verschillende Franse achternamen herinneren aan hun aanwezigheid.

Peter Stans

Bethaniëndwarsstraat gezien naar de poort van de Waalse Kerk in de Oude Hoogstraat

Bronnen:

<https://www.amsterdam.nl/nieuws/achtergrond/hugenoten-in-amsterdam/>

<https://data.bibliotheken.nl/KB/Production/browser?resource=http%3A%2F%2Fdata.bibliotheek.nl%2Fid%2Fnb%2Fp311780571>

<https://vijfeeuwenmigratie.nl/periode/1580-1700?page=1>

https://nl.wikipedia.org/wiki/Jean-Baptiste_Colbert

<https://dictionnaire-journalistes.gazettes18e.fr/journaliste/780-jean-tronchin-dubreuil>

Interview Herman Koetsveld op PKN-website

Voor hun serie 'Wie zijn onze voorgangers?' interviewde de redactie van de website van de Protestantse Kerk in Nederland ds. Herman Koetsveld. In deze serie worden mensen die protestantse gemeenten in den lande voorgaan en bijstaan bevraagd over hun werk en hun bezieling.

Het interview is te lezen op:

<https://protestantsekerk.nl/verdieping/ds-herman-koetsveld/>

Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Als wijkgemeente van de Protestantse Kerk Amsterdam is de Westerkerk door de belastingdienst aangewezen als ANBI.

Zowel de Stichting Cantatediensten Westerkerk als de Stichting Vrienden Westerkerk zijn door de Belastingdienst aangemerkt als Culturele ANBI.

Ook de **Duyschot Stichting** heeft de Culturele ANBI status.

Voor meer informatie: kijk op de website van de Belastingdienst of betreffende organisatie.

Rekeningnummers van de Westerkerkgemeente

Kerkrentmeesters: NL 47 RABO 0109 2797 00

Collecterekening: NL 51 RABO 0313 5519 28

Stichting Vrienden Westerkerk: NL 30 RABO 0109 9279 66

Diaconie Westerkerk: NL 46 INGB 0004 9718 00

Stichting Cantatediensten Westerkerk: NL 04 INGB 0003 8921 70